

USA hodí za čas Evropu přes palubu – i kvůli Ukrajině, varuje expert

radiozurnal.rozhlas.cz/usa-hodi-za-cas-evropu-pres-palubu-i-kvuli-ukrajine-varuje-expert-9209590

15. duben 2024

Bruselské chlebíčky.

»Největší audioportál na českém internetu

Bruselské chlebíčky, Evropa a USA | Foto: Český rozhlas

Poslechněte si Bruselské chlebíčky s Janem Hornátem z FSV UK, odborníkem na Severní Ameriku

43:15

Premiér Petr Fiala (ODS) zavítá tento týden do Bílého domu na jednání s americkým prezidentem Joem Bidenem. Jeho nástup do čela Spojených států v roce 2021 vyvolal v Evropské unii velké naděje na zlepšení transatlantických vztahů po jejich výrazném ochlazení za předchozí vlády Donalda Trumpa. Odborník na Severní Ameriku Jan Hornát se domnívá, že evropská očekávání spojená s Bidenem se do značné míry naplnila, i když ne úplně. A ještě chmurnější vize má do budoucna.

„Obávám se, že v momentě, kdy bude konstelace republikánských kongresmanů, kteří budou mít výraznou většinu, a republikánský prezident à la Donald Trump, tak hodí z bezpečnostní perspektivy Evropu přes palubu,“ soudí vedoucí Katedry severoamerických studií Institutu mezinárodních studií FSV UK.

iROZHLAS

Fiala bude s Bidenem jednat o útoku Íránu na Izrael. Probrat chce i další podporu Ukrajiny.

Takový vývoj zatím sice neočekává ani po případném návratu Donalda Trumpa do Bílého domu po podzimních prezidentských volbách v USA. Později ale podle Hornáta reálný je. „Nestane se to během tří nebo čtyř let, ale za pět až deset let je to realita, která dává smysl z hlediska amerických zahraničních zájmů,“ dodává.

Neschopná Evropa

Jedním z důvodů je podle Hornáta i neschopnost evropských států pomoci Ukrajině proti ruské vojenské agresi bez podpory USA.

Jan Hornát, vedoucí Katedry severoamerických studií Institutu mezinárodních studií FSV UK|foto: [Filip Neraď](#), Český rozhlas

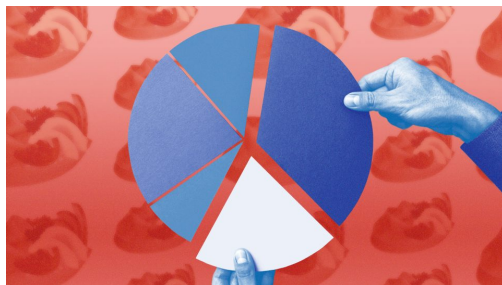
„Ve Spojených státech je to teď skutečně velké politické téma a vycházející hvězdy Republikánské strany si na tom v tuhle chvíli budují politickou kariéru. Vytváří to kohortu republikánských politiků, kteří nevidí Evropu pozitivně ani v tom smyslu, že není schopná zařídit si svoji vlastní bezpečnost,“ upozorňuje expert na americkou politiku.

Současný šéf Bílého domu Joe Biden je podle něj posledním „transatlantickým prezidentem“, který má k Evropské unii blízko. A to i kvůli úzkým osobním vazbám díky rodinným kořenům v Irsku.

„To, co nedokáže Evropa dohodnout s Bidenem teď, už bude mnohem složitější s jakýmkoli americkým prezidentem v budoucnosti,“ předpokládá Jan Hornát.

Byrokratická obluda EU

„Myšlenka, že Evropa je konkurent, se postupně dostává do politického mainstreamu minimálně v Republikánské straně. Biden to tak nevidí, ale historická paměť současných amerických politiků už není taková,“ vysvětluje..

Reformy, nebo smrt. Jednotný unijní trh se musí změnit, jinak bude mrtvý.

„Nejen že Evropu vidí jako takového byrokratického behemota a proglobalizační sílu, ale zároveň jako aktéra, který okrádá své členské státy o suverenitu, jak se vyjadřoval Trump,“ popisuje Jan Hornát, jak Unii vnímá velká část současných amerických politiků.

Co tedy přinesly tři roky vlády Bidena pro vztahy USA a Evropy? V čem mají Spojené státy s EU spory a v čem se naopak shodují? Jakou roli v tom hraje a bude hrát Čína? A co s transatlantickými vazbami udělá, pokud se příští rok do Bílého domu vrátí ostrý kritik Unie Donald Trump?

Poslechněte si nejnovější epizodu Bruselských chlebíčků.

autoři: [Filip Nerad](#) , [and](#)

[Všechny díly pořadu na mujRozhlas](#)

Související

•

Spojené státy závazky vůči NATO vždy dodržely. Na tom se nic nemění, zdůrazňuje americký velvyslanec

Brzy uplyne 25 let od vstupu Česka do NATO. Do Prahy proto přijede i bývalý prezident Bill Clinton. Lze se spoléhat na odrazující potenciál aliance a věřit v její jednotu?

•

Generál Šedivý: Každý americký prezident by tlačil na bezpečnost, nejen Trump. Pomoci by neodmítl

Od vstupu České republiky do NATO dneškem uplynulo 25 let. Nakolik se dá na ochranu společné obrany spolehnout, pokud v Bílém domě znovu usedne Donald Trump?